

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXXII. — Izdan in razposlan 12. dne novembra 1913.

Vsebina: (Št. 231 in 232.) 231. Ukaz, s katerim se izdajajo nov predpis o pridobitvi usposobljenosti za učiteljstvo telovadbe na srednjih šolah (vštevši dekliške liceje), na moških in ženskih učiteljskih ter začasni predpisi za posebno preskušnjo za usposobljenost učiteljev za borenje, plavanje in voditeljev iger na teh učiliščih. — 232. Razglas, da se izpreminjajo nekatera dopustilna določila za lokalno železnico z električnim obratom od Badna v Vöslau.

231.

Ukaz ministra za bogočastje in nauk z dne 30. oktobra 1913. l.,

s katerim se izdajajo nov predpis o pridobitvi usposobljenosti za učiteljstvo telovadbe na srednjih šolah (vštevši dekliške liceje), na moških in ženskih učiteljskih ter začasni predpisi za posebno preskušnjo za usposobljenost učiteljev za borenje, plavanje in voditeljev iger na teh učiliščih.

Razveljavlja ministrstveni ukaz z dne 10. septembra 1870. l., št. 9167 (drž. zak. št. 116, min. uk. št. 132) izdajam nov predpis o pridobitvi usposobljenosti za učiteljstvo telovadbe na srednjih šolah (vštevši dekliške liceje), na moških in ženskih učiteljskih (A) ter začasne predpise za posebno preskušnjo za usposobljenost učiteljev za borenje, plavanje in voditeljev iger na teh učiliščih (B) takole:

A.

Preskusni predpis za učiteljstvo telovadbe na srednjih šolah, moških in ženskih učiteljskih.

Člen I.

Obča določila.

Da se pridobi usposobljenost za učiteljstvo telovadbe na srednjih šolah, t. j. na gimnazijah vseh vrst, realkah in dekliških licejih ter na moških in ženskih učiteljskih, je potrebna:

- a) Aprobacija pri preskušnji za učiteljstvo telovadbe pred preskuševalno komisijo, postavljeno za to (člen II).
- b) Uvedba v praktično učiteljsko službo na enem izmed oznamenjenih učilišč (člen XIV in XV).

A. Preskušnja za učiteljstvo telovadbe.

Člen II.

Preskuševalne komisije.

1. Usposobljenost za učiteljstvo telovadbe na srednjih šolah, moških in ženskih učiteljskih se dožene pri moških in ženskih kandidatih s preskušnjo, za katero imenuje minister za bogočastje in

nauk preskuševalne komisije v posameznih vseučiliških mestih. Komisije imajo oznamenilo: C. kr. preskuševalne komisije za učiteljstvo telovadbe na srednjih šolah in učiteljiščih.

2. Za ude preskuševalne komisije imenuje minister za bogočastje in nauk pripravne strokovnjake na polju disciplin, ki pridejo v poštev za telesno izvežbanje, iz vrste visokošolskih profesorjev in šolnikov. Vsak ud preskuševalne komisije prejme svoje naročilo na tri leta in se lahko vnovič imenuje po preteku te dobe. Preskuševalna komisija je sestavljena iz ravnatelja, namestnika in iz potrebnih strokovnih izpraševalcev.

3. Za ravnatelja preskuševalne komisije imenuje minister za bogočastje in nauk uda preskuševalne komisije. Ravnatelj lahko poveri udu komisije, da ga namestuje.

Ravnatelju, oziroma njegovemu namestniku je naročeno predsedstvo pri preskušnjah in poslovodstvo.

4. Preskuševalne komisije so neposrednje podrejene ministrstvu za bogočastje in nauk.

5. Ravnatelj preskuševalne komisije mora oskrbovati vse dopisovanje in imeti akte v redu, kakor ustreza opravilu.

6. Akti preskuševalne komisije so a) občji, obsegajoči razpise ministrstva za bogočastje in nauk; b) osebni akti.

7. Na koncu vsakega učnega leta je poslati ministrstvu za bogočastje in nauk poročilo o delovanju in izkaz o kandidatih, ki so bili v teku učnega leta aprobirani in reprobirani.

Člen III.

Pogoji za pripušcanje k preskušnji.

1. Da se kandidat pripusti k preskušnji, mora podati svojo prošnjo na ravnateljstvo tiste preskuševalne komisije, pred katero namerava delati preskušnjo.

2. Prošnji, v kateri je navesti tudi učni jezik, v katerem želi kandidat poučevati, mora kandidat priložiti:

- a) opis svojega življenja, v katerem je navesti tek njegovega občega izobraževanja, potem obseg njegovih strokovnih naukov ter zlasti vse tiste stroke delovanja, ki služi telesni izvežbanosti, katerim se je predvsem posvečal kandidat;

b) krstni ali rojstveni list za dokaz, da je v dotičnem koledarskem letu dovršil ali še dovrši najmanj 22. leto starosti in da še ni prestopil 30. leta starosti;

c) uradno zdravniško izpričevalo, ki potrjuje njegovo popolno zdravje in njegovo telesno pripravnost za poklic telovadnega učitelja;

d) zrelostno izpričevalo srednje šole (gimnazije vseh vrst, realke, dekliški liceji) ali moškega, oziroma ženskega učiteljišča;

e) potrdilo, da je kandidat najmanj dve leti (štiri semestre) redno hodil na predavanja in vaje na vseučilišču urejenega tečaja za izobraževanje telovadnih učiteljev;

f) potrdilo, da je hodil na predavanje po štiri ure najmanj o modroslovju (zlasti psihologiji) in pedagogiki (obče vzgojeslovje in ukoslovje) na vseučilišču, ter ugodno glaseče se, za ta namen izdano kolokvijsko izpričevalo o predavanju iz pedagogike.

Pri kandidatih za učiteljstvo na srednjih šolah, ki združijo po členu IX, 1, zadnji odstavek preskusnega predpisa z dne 15. junija 1911. l. (drž. zak. št. 117) telovadbo z znanstveno glavno stroko ali hočejo delati preskušnjo učiteljstva iz znanstvene strokovne skupine in so že naredili modroslovno-pedagogiško predskušnjo, zadošča, da predložijo potrdilo o tem;

g) ugodno glaseče se, za ta namen izdano kolokvijsko izpričevalo iz šolske higijene (higijenska pedagogika);

h) potrdilo, da je kandidat hodil z ugodnim uspehom v plavalni tečaj, prirejen v okviru tečaja za izobraževanje telovadnih učiteljev;

i) kaka prejšnja reprobujoča izpričevala preskuševalnih komisij za učiteljstvo telovadbe na srednjih šolah in učiteljiščih;

k) ako se pripusté k preskušnji kandidatje, ki še obiskujejo vseučilišče ali drugo visoko šolo ali tečaj za izobraževanje telovadnih učiteljev, je pogoj, da je bilo vedenje kandidata v času studij v redu; kandidatje, ki so odšli z visoke šole, oziroma s tečaja za izobraževanje telovadnih učiteljev že pred več nego enim letom, morajo priložiti verjetne in zadostne dokaze — ako mogoče, izpričevalo javnega oblastva — o svojem vedenju v času vmes.

3. Ako se katerikoli izmed izkazov, označenih pod 2., ne more priložiti ali ako ga graja preskuševalna komisija, mora ta komisija dobiti

odločbo ministrstva za bogočastje in nauk o pripustitvi k preskušnji, priloživši vprašanju hkratu svoje mnenje.

4. Inozemski kandidatje, ki morajo ustrezati vsem predpisanim zahtevam, se morejo samo z odobrenjem ministrstva za bogočastje in nauk na predlog preskuševalne komisije pripustiti k preskušnji za učiteljstvo telovadbe.

Člen IV.

Kakšna je učna usposobljenost.

Zahteve ob preskušnji za učiteljstvo telovadbe na srednjih šolah in učiteljskih so v teoretskem delu preskušnje za vse kandidate v bistvu enake, v praktičnem delu pri moških in ženskih kandidatih različne (člen VI, 2 a, b).

Aprobacija se izreče: pri moških kandidatih za učiteljstvo telovadbe (vštevši borenje in plavanje) na deških srednjih šolah, moških in ženskih učiteljskih; pri ženskih kandidatih za učiteljstvo telovadbe (vštevši plavanje) na dekliških srednjih šolah (dekliških licejih) in ženskih učiteljskih.

Člen V.

Delitev in predmeti preskušnje.

1. Preskušnja se deli v teoretsko in v praktično preskušnjo.

Teoretska preskušnja obsega klavzurna dela in ustne preskušnje.

2. Teoretska preskušnja se razteza na naslednje predmete:

- a) Osnovna pravila anatomije in psihologije človeka;
- b) Telesna vzgoja: dietetika in higijena telesnih vaj v različnih življenjskih starostih;
- c) Prva pomoč ob nezgodah;
- d) Zgodovina in slovstvo telovadstva, borilstva in drugih telesnih vaj;
- e) Teorija in zistematika telovadbe; naprava in uredba telovadnic, sportnih prostorov in igrališč; orodjeslovje;
- f) Metodika pouka telovadbe, borenja in plavanja.

3. Praktična preskušnja mora izkusiti doseženo izvežbanost kandidata:

- a) v telovadbi (vštevši narodne in lahko-atletske vaje in mladinsko igro);

b) v borenju;

c) v prvi pomoči.

4. Razen teh preskušenj mora vsak kandidat narediti preskušnjo iz učnega jezika v zmyslu člena VIII, odstavek 1 in 2, preskusnega predpisa z dne 15. junija 1911. l. (drž. zak. št. 117) pred preskuševalno komisijo za učiteljstvo na srednjih šolah. K tej preskušnji pa se pripusti samo na podstavi potrdila, ki ga izda predsednik preskuševalne komisije za učiteljstvo telovadbe o uspešno prestani preskušnji iz telovadbe. O uspehu preskušnje iz učnega jezika obvesti predsednik preskuševalne komisije za učiteljstvo na srednjih šolah pismeno predsednika preskuševalne komisije za učiteljstvo telovadbe.

5. Preskušnja iz učnega jezika se lahko kandidatu opusti, ako je dovršil srednješolske nauke (nauke na učiteljskem) na zavodih z istim učnim jezikom ali ako more drugače dokazati, da je sposoben poučevati v izbranem jeziku in ako niti klavzurna dela niti tek ustne preskušnje ne vzbujajo pomislekov glede popolnega obvladovanja učnega jezika.

Člen VI.

Zahteve v posameznih preskusnih predmetih.

1. Pri teoretski preskušnji mora kandidat iz posameznih predmetov dokazati znanje v nastopnem obsegu:

a) osnovna pravila anatomije in fiziologije človeka, in sicer:

α) osnovna pravila anatomije: znanje okostja kakor podlage aparata za gibanje, zvez kosti sploh in sklepov posebej. Znanje zistema mišic, lege in načina delovanja telesnih mišic in odnošajev mišic druge do druge (skupljanje v vire gibanja za telo in ude). Znanje dihal, prebavljalnih organov, zistema krvavih cevi in živčevja. Znanje urogenitalnega aparata.

β) Osnovna načela fiziologije: poznavanje osnovnih načel fiziologije hranjenja; znanje krožitve; poznavanje delovanja mišic in živčevja; znanje vpliva živčevja na delovanje najvažnejših organov, zlasti na gibalne organe in na organe krožitve; znanje vpliva delovanja mišic na delovanje drugih organskih zistemov in aparatov, zlasti na dihanje, na krožitev in presnovo; poznavanje izprememb telesa v različnih dobah rasti in zakonov rasti

različnih organskih skupin (vpliv pubertete).

- b) Telesna vzgoja: dietetika in higijena telesnih vaj v različnih dobah starosti. Poznavanje uporabljanja posebnega nauka o gibanju. Poznavanje vpliva posebnih vaj na posamezne organe in funkcije. Znanje nauka o držanju in njegemu razvoju ter najčeščih pogrškov držanja. Znanje zveze držanja z dihanjem in cirkulacijo in vpliva telesnih vaj na držanje. Gimnastika držanja, gimnastika dihanja (ortopediška šolska telovadba). Natančnejši vpogled v posledice prevelikega napora in zlorabe telovadskih in sportnih vaj s posebnim ozirom na starost, spol in individualnost. (Popolna ali delovita oprostitev od telovadbe.)
- c) Prva pomoč ob nezgodah. Znanje nezgod, ki se lahko pripetijo pri telovadbi, pri mladinski igri in pri različnih sportih. Poznavanje ukrepov, ki jih zabranijo. Znanje občin osnovnih pravil in posebnih naredb „Prve pomoči“ pri telesnih poškodbah in vedenja, kadar se pripetijo.
- d) Zgodovina in slovstvo telovadstva, borilne umetnosti in drugih telesnih vaj. Pregledno znanje zgodovine telesnih vaj vobče, natančnejše poznavanje antikne gimnastike, zgodovine telovadstva, lahke atletike, iger, modernega borenja, plavalstva in potovanja učencev. Poznavanje najvažnejših pojavov iz slovstva na polju telesnih vaj, zlasti šolske telovadbe.
- e) Teorija in sistematika telovadbe; naprava in uredba telovadnic itd. Pregledno in primerjalno znanje različnih telovadnih sistemov, zlasti Jahn-Eiselenovega ter Spieß-Maulovega sistema, švedske gimnastike in novejših ritmiških in estetskih sistemov. Znanje najvažnejših sistemov gimnastike v izbi. Zanesljivo znanje razdelitve telovadnih vaj. Obvladovanje telovadnega jezika. Znanje osnovnih pravil za namenu primerno napravo in opremo telovadnic, prostih telovadišč, plavalnic, borilnih dvoran, sportnih prostorov in igrišč ter drsališč. Natančno poznavanje telovadnega orodja in priprav.
- f) Metodika pouka telovadbe, borenja in plavanja. Zanesljivo obvladovanje osnovnih pravil metodike šolske telovadbe (vštevši mladinsko igro), pouka borenja in plavanja. Znanje veljajočih učnih načrtov za telovadbo na tistih učiliščih, za katera se izreče aprobacija kandidata (člen IV). Sestava telovadne ure v telovadnici in na prostem telovadišču. Posebna metodika posameznih vrst vaj, tudi iger. Poznavanje posebnosti telovadnih vaj in telovadne metodike

za različne stopnje starosti, in sicer pri moških kandidatih za oba spola, pri ženskih kandidatih samo za njihov spol.

2. Pri praktični preskušnji mora kandidat zadostiti naslednjim zahtevam:

- a) Telovadba: Pravilno izvrševanje vseh v učnem načrtu za srednje šole (pri moških kandidatih za deške in dekliške srednje šole, pri ženskih kandidatih v načrtu za dekliške srednje šole) zahtevanih redovnih, prostih vaj, vaj z ročnim orodjem in vaj na orodju ter zveze vaj z dobrim držanjem. Dobro opravljanje narodnih (lahko-atletičkih) vaj, predpisanih z imenovanimi učnimi načrti, z obvladovanjem posebne tehnike vaj. Spretnost v metodiškem razvijanju v zaukazovanju in poveljevanju teh vaj. Zanesljivost v pomaganju pri vajah na orodju.

Spretnost v zaukazovanju in v vodstvu v teh učnih načrtih, oziroma v pripadajočih navodilih imenovanih mladinskih iger ter primerna lastna izgralna spretnost v teh igrah.

- b) Borenje (samo za moške kandidate). Dobra spretnost v borenju s floretom in s sabljo (način borenja c. in kr. borilnega in telovadnega učilišča v Dunajskem Novem mestu). Spretnost v poučevanju.
- c) Prva pomoč. Poznavanje namenu primerne polaganja in prevažanja poškodovancev ali tistih, ki jim je postalo slabo (omedlevica, solnčarica itd.), obvezovanja s prvimi tudi improviziranimi obvezami pri telesnih poškodbah. Poznavanje potrebnih tvarin, ki morajo biti v zalogi za prvo pomoč (omara z obvezili). Umetno dihanje.

Člen VII.

Klavzurne naloge.

1. Ako so pri kandidatu izpolnjeni pogoji pristavitve k preskušnji, mu naznani ravnatelj preskuševalne komisije pismeno dan in uro klavzurnih nalog.

2. Vsak kandidat mora narediti dve klavzurni nalogi, in sicer po eno iz predmetov, oznamenjenih v členu V, pod 2, a in b, in pod 2, d do f.

3. Delovni čas za vsako klavzurno nalogo znaša tri ure. Obe nalogi se lahko izgotovita na en dan. Šesturni delovni čas se potem prekine z opoldanskim odmorom.

4. Presojaje klavzurne naloge je predvsem gledati na pravilnost misli in jasnost izražanja, zaradi pičlega časa, ki je kandidatu na razpolaganje, pa na stilistično piljenje ni polagati prevelike važnosti.

5. Dotični strokovni izpraševalci naj klavzurne naloge, ko so jih pregledali, opremijo z mnenjem, kateremu je pristaviti določni izrek, ali ustreza nalogu za nadaljevanje preskušnje „prav dobro“, „dobro“ ali „zadostno“.

6. Ako so klavzurne naloge že zadosti izkazale, da kandidat ne ustreza zahtevam, ki jih je staviti, ga mora preskuševalna komisija z navadnim poročilom in samo, če izrečno zahteva, z izročitvijo pismenega potrdila izključiti od nadaljevanja preskušnje in določiti čas, kdaj se more pripustiti k ponavljanju preskušnje. Ako se je le ena klavzurna naloga spoznala za nezadostno, mora preskuševalna komisija določiti, ali mora kandidat ponoviti obe klavzurni nalogi ali samo eno.

Preskuševalna komisija lahko dovoli tudi drugo ponavljanje klavzurnih nalog.

7. Kandidate, ki so ustregli pri klavzurnih nalogah, je ustno ali pismeno povabiti na nadaljevanje preskušnje (na ustno preskušnjo).

8. Ako kandidat ne pride takoj po klavzurni preskušnji na ustno preskušnjo, ima preskuševalna komisija pravico z ozirom na vladajoče okoliščine odločiti, ali naj se v prihodnjem preskusnem roku oprosti klavzurnih nalog.

Ako kandidat ne naredi ustne preskušnje iz enega ali več predmetov, določi preskuševalna komisija, ali obdrže klavzurne naloge svojo veljavo, oziroma katere izmed njih.

9. Ako se je kandidat pri klavzurnih preskušnjah posluževal nedovoljenih pomočkov ali nedovoljene pripomoči, ga mora preskuševalna komisija zavriniti do prihodnjega roka, v prvem ponovnem primeru najmanj na celo leto in, če se še enkrat ponovi, za vedno.

Člen VIII.

Ustna preskušnja.

1. Pri vsaki ustni preskušnji bodi razen strokovnega izpraševalca navzoč ravnatelj preskuševalne komisije ali njegov namestnik in razen tega vsaj še en ud preskuševalne komisije. Ravnatelj preskuševalne komisije ali njegov namestnik ima pravico

dva kandidata ob istem času izpraševati v ustni preskušnji iz enega predmeta.

O ustni preskušnji je pisati zapisnik, in sicer za vsakega izpraševanca posebej.

2. Ustna preskušnja traja za skupino v členu V, 2, pod *a* do *c*, oziroma za skupino pod *d* do *f* oznamenjenih predmetov za vsakega kandidata po eno uro največ.

3. O redih (prav dobro, dobro, zadostno) iz posameznih preskusnih predmetov odloči preskuševalna komisija z večino glasov; ako so glasovi enako razdeljeni, odloči predsednik. Zoper predlog strokovnega izpraševalca, naj se kandidat zavrne, se iz predmeta ne sme prisoditi zadosten red.

4. Kandidate, ki so zadostili v vseh predmetih ustne preskušnje, obvesti o tem preskuševalna komisija ustno ali pismeno in jih hkratu povabi na praktično preskušnjo.

5. Ako kandidat v enem ali v več predmetih ustne preskušnje ni zadostil, ga mora preskuševalna komisija z navadnim obvestilom in samo na izrečno zahtevanje s pismenim potrdilom izključiti od nadaljevanja preskušnje in hkratu določiti čas, kdaj sme ponavljati preskušnjo.

Preskuševalna komisija dovoli lahko tudi, da se drugokrat ponavlja ustna preskušnja.

Vsako ponavljanje ustne preskušnje naj se razteza samo na tiste predmete ustne preskušnje, v katerih kandidat ni zadostil.

Člen IX.

Praktična preskušnja.

1. Izkušaje praktično izurjenost je razdeliti kandidate po možnosti v vrste po najmanj 6 kandidatov, da se zabrani prevelika utrujenost in prevelik napor. V borenju se lahko preskušajo kandidatje tudi posamez ali paroma. Pri igrar je eventualno združiti vse kandidate.

2. Za praktično preskušnjo ene vrste iz telovadbe ne bodi treba več nego tri ure, za preskušnjo ene vrste iz borenja poldrugo uro največ. Pri posameznih preskušnjah iz borenja odpade na kandidata 15 do 20 minut.

3. Pri praktični preskušnji iz telovadbe naj kandidat predtelovadi eno redovno vajo, tri proste

vaje ali vaje z ročnim orodjem (zveze vaj) in po dve vaji (zveze vaj) na treh orodjih, ki jih določi preskuševalna komisija, oziroma naj jih tudi telovadno-metodiško razvija in zapove svoji vrsti, nadalje naj izkaže spretnost v treh narodnih vajah, ki jih tudi izbere preskuševalna komisija. Strokovnemu izpraševalcu pa je dano na voljo število vaj, ki jih je terjati, pomnožiti s pritrditvijo predsednika, ako smatra, da je to potrebno za presojo kandidata.

Spretnost kandidatovo v zaukazovanju in vodstvu mladinskih iger je izkusiti tako, da se posamezni kandidati privzamejo zapored, da razlagajo, zaukažejo in vodijo več iger (igre s tekanjem, z žogo, po zemljišču).

Ob preskušnji iz borenja mora vsak kandidat dokazati svojo spretnost z najmanj eno lekcijo v enem orožju in z assautom v drugem orožju. Preskuševalni komisiji je dano tudi na voljo, se z več vprašanji prepričati o občem teoretskobilskem šolanju kandidata.

Spretnost kandidatova v obvezovanju in v drugih za prvo pomoč važnih ročnostih se praktično izkuša takoj v zvezi z ustno preskušnjo iz tega predmeta in jo je tudi presojati v zvezi z njo.

5. Gledé navzočnosti komisijskega uda in gledé pisanja zapisnika ter gledé presojanja znanja velja isto kakor pri ustnih preskušnjah (člen VIII, 1 in 3).

6. Preskuševalni komisiji je dano na voljo ukreniti, da se vrše ustne in praktične preskušnje toliko javno, da se dovoli pristop obiskovalcem tečaja za izobraževanje telovadnih učiteljev na vstopnico, glasečo se na ime, ki jo je zaprositi pri predsedniku.

7. Deželni šolski nadzorniki v uradnem kraju preskuševalne komisije, katerim je poverjeno didaktično vrhovno vodstvo srednjih šol in učiteljišč, in strokovni nadzorniki za pouk telovadbe tiste kronovine, v kateri posluje preskuševalna komisija, imajo pravico biti navzoči pri ustnih in praktičnih preskušnjah, da spoznavajo učne moči za pouk v telovadbi, ki priraščajo srednjim šolam in učiteljiščem. Ravnatelj preskuševalne komisije mora torej dotične deželne šolske svete obvestiti o preskušnjah.

8. Dopustno je delati ustno in praktično preskušnjo v dveh ločenih rokih. Veljavnost ustne preskušnje pa ugasne, ako se kandidat ni oglasil k praktični preskušnji v prihodnjih dveh letih, računaje od dneva aprobacije pri ustni preskušnji, ali ni verjetno opravičil, zakaj ni prišel.

Člen X.

Odločba, ali je kandidat naredil preskušnjo.

1. Ko so končani vsi deli preskušnje in sicer neposrednje, ko se določijo redi iz posameznih delov praktične preskušnje, odloči preskuševalna komisija, ali je kandidat naredil preskušnjo ali ne. Odločba se, ako je treba, z motivi priloži o ustni in praktični preskušnji sestavljenemu zapisniku.

Uspeh preskušnje je takoj naznaniti kandidatu.

2. Ako znanje kandidatovo ne zadošča iz enega predmeta praktične preskušnje, ga mora preskuševalna komisija reprobirati in hkratu določiti, kdaj se sme oglasiti, da ponovi praktično preskušnjo. Ponavljanje praktične preskušnje naj se omeji na tisti predmet (telovadbo ali borenje), v katerem kandidat ni zadostil.

3. Preskuševalna komisija sme kandidatu samo dvakrat dovoliti ponavljanje praktične preskušnje.

4. Ako kandidat, ki mora delati preskušnjo iz učnega jezika (člen V, 4), ni zadostil pri tej preskušnji, se ne more prej aprobirati, dokler v vnovični preskušnji, koje rok določi preskuševalna komisija za učiteljstvo na srednjih šolah po svojem preudarku, ne dopolni, kar mu nedostaja. Med tem časom se lahko kandidatu izda samo potrdilo, da dela preskušnjo.

6. O vsaki reprobaciji kandidata je obvestiti vse ostale tuzemske preskuševalne komisije za učiteljstvo telovadbe.

6. Del preskušnje se mora ponavljati vedno pred isto preskuševalno komisijo, ki je izrekla reprobacijo. Samo v posebno ozira vrednih primerih lahko dovoli ministrstvo za bogočastje in nauk kandidatu ponavljati preskušnjo po preteku reprobacijske dobe pri drugi preskuševalni komisiji.

Člen XI.

Vsebina preskusnega izpričevala.

1. Preskusno izpričevalo, ki naj ga podpišejo ravnatelj preskuševalne komisije in izpraševalci, obsega:

a) popolni rodopis kandidatov: ime, kraj, dan in leto rojstva, veroizpovedanje, zdravstveno stanje po izpričevalu uradnega zdravnika, srednjo šolo (učiteljišče), tečaj za izobraževanje

telovadnih učiteljev, dokaz, da je hodil v predavanja o filozofiji in pedagogiki in uspeh kolokvija iz pedagogike (pri znanstvenih učiteljskih kandidatih, ki so že naredili filozofsko-pedagoško predskušnjo, uspeh te preskušnje), uspeh obiskovanega plavalnega tečaja ter kolokvija iz šolske higijene;

b) navedbo tém klavzurnih nalog, potem preskusne predmete, na katere sta se nanašali ustna in praktična preskušnja, hkratu s skupnimi sodbami, izrečenimi o znanju v posameznih preskusnih aktih (prav dobro, dobro, zadostno, nezadostno), pri kandidatih, ki so naredili preskušnjo iz učnega jezika, tudi sodbo o znanju pri tej preskušnji. Posebno dobro znanje v posameznih predmetih ali posebne spretnosti se lahko še posebej poudarijo;

c) na koncu skupno sodbo preskuševalne komisije, ali je bil kandidat aprobiran ali ne, in v prvem primeru, s katerim učenim jezikom.

2. Ker so sodbe o znanju kandidatovem razvidne v kontekstu izpričevala, je izreči aprobacijo na koncu enostavno brez nadaljnega pristavka, torej je ni omejiti niti s pogojem ali z uvetom, niti kakorkoli stopnjevati z značilnim oznamenilom.

Izpričevalo je datirati od dneva aprobacije (člen X. 1).

Člen XII.

Moč izpričevala.

1. Izpričevalo o popolnoma narejeni preskušnji za učiteljstvo telovadbe na srednjih šolah in učiteljskih daje kandidatu pravico vstopiti najprej v poskusno prakso (člena XV in XVI) na zavodu, za katerega je izrečena njegova usposobljenost, in ga usposablja potem (po dovršeni poskusni praksi) biti nameščen za telovadnega učitelja na srednji šoli ali učiteljsko (moški kandidatje na deških srednjih šolah, moških in ženskih učiteljskih, ženski kandidatje na deških srednjih šolah in ženskih učiteljskih).

2. Preskusno izpričevalo daje kandidatom, ki izpolnijo vse v členu III in IV preskusnega predpisa za učiteljstvo na srednjih šolah določene pogoje, po členu IX, 2, zadnji odstavek, omenjenega preskusnega predpisa, pravico prositi za pripustitev k učiteljski preskušnji za srednje šole iz ene izmed znanstvenih glavnih strok, in sicer iz naravoslovja ali iz kemije ali iz enega živega jezika (izvemši učni jezik) pri c. kr. znanstveni preskuševalni komisiji za učiteljstvo na srednjih šolah.

3. Veljavnost preskusnega izpričevala kakor pogoj za stalno namestitev v javni šolski službi preneha tako, ako kandidat v prihodnjih petih letih ne vstopi v poskusno prakso, oziroma v šolsko službo, kakor tudi ako se njegovo poučevanje na javni šoli pretrga za več nego pet let.

Veljavnost izpričevala se lahko zopet oživi z dokazom, da je kandidat v vmesnem času literarno ali didaktičsko deloval v telovadstvu. To je treba dokazati pred preskuševalno komisijo, ki, ako smatra dokaz za zadosten, izjavi z zaznamkom, ki se pridene izpričevalu, da je izpričevalo, ki ga je izdala poprej, veljavno še nadalje. Ako se dokaz ne poda ali na ne zadosten način, je treba preskušnjo obnoviti pred isto ali pred drugo preskuševalno komisijo, pri tem se lahko opusté klavzurne naloge, ne pa ustna ali praktična preskušnja. Poskusne prakse ni obnoviti.

4. Duplikati izpričeval učne usposobljenosti se smejo izročiti samo z odobrenjem ministrstva za bogočastje in nauk.

Člen XIII.

Preskusne takse.

1. Vsak kandidat, ki se zgledi k preskušnji, mora, kadar se pripusti k preskušnji, plačati 50 K preskusne takse.

Vselej kadar se ponavlja del preskušnje, je treba položiti 30 K nadaljnje takse.

2. Tisti kandidatje, ki delajo preskušnjo iz učnega jezika, morajo razen tega plačati 20 K takse za to pri preskuševalni komisiji za učiteljstvo na srednjih šolah, to takso je ob vsakem ponavljanju te preskušnje vplačati vnovič.

3. Za izdajo duplikatov izpričevala učne usposobljenosti je plačati 12 K takse.

4. Določitev natančnejših načinov, po katerih je vplačane takse razdeliti med ravnatelja, oziroma njegovega namestnika in posamezne izpraševalce po meri njihovega truda, se prepušča preskuševalni komisiji sami.

B. Uvedba v praktično učiteljsko službo.

Člen XIV.

Celoletna poskusna praksa.

Učiteljski kandidatje, ki so aprobirani za telovadbo v zvezi z znanstveno glavno stroko, morajo,

ko so dosegli popolno aprobacijo v zmislu členov XXX in XXXI preskusnega predpisa za učiteljstvo na srednjih šolah, opraviti razširjeno ali navadno poskusno leto. Pri tem veljaj, da je takega kandidata odkazati tudi telovadnemu učitelju za vpeljavo in da mora od njegovih hospitacij odpasti morda polovica na telovadne ure, na mladinske igre in druge telesne vaje ter da mora v drugem semestru pod nadzorstvom samostojno poučevati tako v znanstvenem predmetu kakor tudi v telovadbi v istem ali v dveh različnih razredih.

Za take kandidate veljajo tudi določila členov XXXII in XXXIII preskusnega predpisa za učiteljstvo na srednjih šolah.

Člen XV.

Polletna poskusna praksa.

1. Kandidatje, ki želé biti nameščeni za telovadne učitelje na srednji šoli ali učiteljišču, morajo opraviti samo polletno poskusno prakso.

2. Polletna poskusna praksa naj se začne praviloma v prvih tednih semestra in naj traja polnih pet mesecev. Moški kandidatje naj jo opravijo na deški srednji šoli ali na moškem, oziroma ženskem učiteljišču, ženski kandidatje pa na dekliški srednji šoli ali na ženskem učiteljišču.

4. Kandidat lahko sam izvoli kronovino za to poskusno prakso, učilišče pa določi deželno šolsko oblastvo dotične kronovine. To oblastvo naj gleda pri tem predvsem na pedagoški namen poskusne prakse — praktično izobrazbo kandidatovo; samo poleg tega se lahko vpoštevajo potrebe posameznih učilišč in pravične želje kandidatove.

4. Kandidat se postavi pod posebno strokovnajaško vodstvo strokovnega učitelja (telovadnega učitelja), ki ga na predlog ravnateljstva dotičnega učilišča za to določi deželni šolski svet. Enemu strokovnemu učitelju (telovadnemu učitelju) se ob istem času ne more odkazati več nego dva kandidata.

5. V prvih tednih poskusne prakse je kandidat hospitujoče navzoč pri telovadnem pouku strokovnega učitelja, ki ga vodi, in pri mladinskih igrah in drugih telesnih vajah, ki jih eventualno vodi ta učitelj, potem se v posameznih učnih, oziroma

igralnih urah in pod nadzorstvom strokovnega učitelja, kateremu je odkazan, sam udeležuje vodstva iger, in sicer v toliko razredih ali igralnih oddelkih, kolikor je mogoče. Ako se mora pri tem držati navodil strokovnega učitelja, se mora ta sè svoje strani v učnih in igralnih urah ogibati vsega, kar bi moglo škodovati kandidatovi avtoriteti pri učencih.

6. Nudeči se pojavi šolskega življenja, to, kar se je obravnavalo v telovadnih urah in na igrišču, ter kar se bo jemalo v kratkem, metodiško obravnavanje predmeta z ozirom na starostno stopnjo, učnemu načrtu in učnemu času primerna razdelitev vse učne tvarine, vzdrževanje telovadnega in igralnega orodja, šolski red in šolska disciplina, negovanje zdravja v šoli in gojenje različnih telesnih vaj, eventualne pomembne telovadnopedagoške razprave, organizacijski osnutek gimnazij in realk, oziroma organizacijski ustav za dekliške liceje ali ustav za moška in ženska učiteljišča, zlasti pa učni načrti za telovadbo na različnih kategorijah šol, za katere se glasi aprobacija kandidata, in k njim spadajoče instrukcije, navodila za vodstvo učiteljske službe, drugi važni normalni razpisi in drugo, kar spada k stvari, vse to je izven šolskega časa v celi poskusni praksi predmet deloma priličnih, deloma rednih — tedenskih — natančnih pogovorov med strokovnim učiteljem (telovadnim učiteljem) in kandidatom, po okolnostih tudi snov za pismene izdelave.

Ravnatelj mora s kar najčeščim lastnim opazovanjem spoznavati posebna poučevanja kandidata in se prepričati o urejenem ravnanju.

7. Po preteku nekaj časa, eventualno že takoj po prvih dveh mescih ima ravnatelj pravico skrbno varujé interese zavoda, izročiti kandidatu, ako si je pridobil za to potrebno sposobnost, samostojno poučevanje telovadbe v enem razredu in samostojno vodstvo iger enega razreda ali igralnega oddelka, toda tako, da poučuje kandidat, oziroma vodi igre pod vodstvom in v navzočnosti uvajajočega strokovnega učitelja (telovadnega učitelja, voditelja iger); toda vsakemu kandidatu naj se v teku poskusne prakse ponovno nudi prilika, da véasih (po preudarku uvajajočega strokovnega učitelja) samostojno in brez navzočnosti strokovnega učitelja, če tudi pod njegovo kontrolo poučuje telovadbo in prav tako popolnoma samostojno vodi mladinske igre.

Hospitacije kandidata pri uvajajočem strokovnem učitelju je nadaljevati do konca poskusnega časa. Tudi ga je siliti, da kar najčešče hospitira pri drugih učiteljih zavoda, ki pridejo v poštev, ter na drugih učiliščih. Nadalje je kandidate privzemati za drugo praktično delovanje, zlasti za izlete, potovanja, pa tudi za nadzorovanja na hodniku itd.

Število telovadnih in igralnih ur, ki jih naj kandidat hospitira na teden, oziroma učnih ur, ki jih naj poučuje, in igralnih ur, ki jih vodi, praviloma ne znašaj manj nego 14 in naj ne presega 20 na teden.

Ako je v teku poskusnega časa kandidatovega treba suplirati strokovnega profesorja (telovadnega učitelja), se lahko vsak kandidat, ako je njegova sposobnost za to brezdvomna, privzame tudi za samostojno poučevanje v enem razredu ali v več razredih. Tudi v tem primeru ostane naloga strokovnega učitelja in, ako ga ni več na razpolaganje, naloga ravnateljeva mu s svetom in navodilom pomagati. Sploh bo moral ves učiteljski zbor smatrati za dolžnost nasproti šoli in nasproti novemu tovarišu v poklicu mu s kolegijalnim vedenjem njemu nasproti olajševati in utrjevati njegovo stališče na zavodu.

8. V ostalem je kandidat dolžen pokoriti se določilom občih šolskih zakonov in posebnega šolskega reda svojega zavoda ter zaukazom ravnateljevim enako kakor vsak nameščeni učitelj; zlasti mora redno hoditi na učiteljske konference in ima tam, ako samostojno poučuje ali samostojno vodi igre, prav tako dolžnost kakor pravico oddajati svoj glas o znanju in vedenju učencev v telovadnem pouku v njegovih učnih urah, oziroma pri igrah. V vseh drugih primerih ima kandidat v konferenci samo posvetovalen glas.

9. Ako pretijo didaktičke ali pedagoške napake kandidata ali njegovo drugačno vedenje postati škodljive učilišču, na katerem ima opravila, ima ravnatelj pravico delovanju tega kandidata na svojem zavodu v najhujših primerih takoj narediti konec. Poslušati mora o tem mnenje učiteljskega zbora, potem odločiti po svojem prepričanju in o odpustu kandidata priloživši zapisnik o mnenjih učiteljskega zbora takoj poročati predpostavljenu deželnemu šolskemu oblastvu. To oblastvo mora, kakršni so vzroki, ki so povzročili odstranitev kandidata, ali poslati ga s primernimi napotili na drugo učilišče, da nadaljuje svojo poskusno prakso, ali ako je treba, zaradi njegove zavrnitve od učiteljske službe staviti predlog na ministrstvo za bogočastje in nauk.

10. Po preteku petmesečnega poskusnega časa mora ravnatelj na podstavi natančnega posvetovanja z uvajajočim strokovnim učiteljem (telovadnim učiteljem) izdati izpričevalo, ki ga podpišeta on in uvajajoči strokovni učitelj in v katerem se po natančni navedbi rodopisa (ime in priimek, rojstveni kraj in domovina, dan in leto rojstva, veroizpovedanje, učiteljska usposobljenost) oznameni delovanje

kandidatovo, oziroma razred, v katerem je samostojno poučeval, in se presodi stopnja spretnosti, ki jo je dokazal v poučevanju in v vodstvu mladinskih iger in drugih telesnih vaj, v vzdrževanju discipline, nadalje njegovo znanje važnejših pravil z enim izmed cenil „prav dobro“, „dobro“, „zadostno“. Prepis izpričevala je priložiti letnemu poročilu, ki ga je podati o učilišču deželnemu šolskemu svetu.

S takim izpričevalom se šele pridobi popolna usposobljenost za namestitev za telovadnega učitelja na srednji šoli ali učiteljsku.

Polletna poskusna praksa se lahko ponavlja na istem ali na drugem učilišču; toda to ponavljanje naj ima predvsem pred očmi praktično delovanje v samostojnem poučevanju in v samostojnem vodstvu mladinskih iger in drugih telesnih vaj.

Člen XVI.

Nagrada poskusne prakse. Služba suplentov in asistentov za poskusno prakso.

1. Ako je kandidat potreben, se mu lahko na njegovo prošnjo podeli podpora po meri razpoložnih državnih novcev.

2. Opravljanje poskusne prakse daje kandidatu samo tedaj pravico do remuneracije, kadar samostojno poučuje telovadbo čez šest ur na teden.

3. Ako se je pokazala neizogibna potreba popolnoma preskušene kandidata izjemoma porabljeni za suplenta ali asistenta v poučevanju telovadbe, preden je opravljen predpisano poskusno prakso, ga je v zmislu ministrstvenega razpisa z dne 1. novembra 1893. l., št. 24871 (min. uk. št. 35) uvesti v praktično učiteljsko službo.

V tem primeru se morajo predpisi za polletno poskusno prakso v njihovih najvažnejših točkah, kolikor je združljivo z izpremenjenim stališčem učiteljskega kandidata za telovadbo, primerno izvrševati.

V ostalem je pri tem zmislu primerno uporabljati določila člena XXXIII, odstavek 3, preskusnega predpisa za učiteljstvo na srednjih šolah.

S telovadnimi suplenti in asistenti, ki še niso pridobili učne usposobljenosti za telovadbo, je ravnati slično.

Člen XVII.

Prehodna določila.

1. Ta ukaz dobi takoj moč.

Do konca učnega leta 1913/14 pa je takim kandidatom, ki so najmanj celo leto hodili v tečaj za izobraževanje telovadnih učiteljev (tečaj za učiteljice telovadbe), dovoljeno prositi za pripustitev k preskušnji po preskusnem predpisu z dne 10. septembra 1870. l. (drž. zak. št. 116).

2. Kandidatje, ki so hodili v dveleten tečaj za izobraževanje telovadnih učiteljev (v enoleten tečaj za učiteljice telovadbe) in so naredili preskušnjo iz telovadbe po pravkar omenjenem preskusnem predpisu pred začetkom učnega leta 1914/15, se lahko takoj pripusté k dopolnilni preskušnji, ne da bi še enkrat hodili v tečaj.

3. Ta dopolnilna preskušnja naj se razteza na naslednje predmete v obsegu, navedenem v členu VI (držé se predpisov členov VIII, IX in X, ki pridejo v poštev):

teoretska (ustna) preskušnja: telesna vzgoja; dietetika in higijena telesnih vaj v različnih starostih; teorija in zistematika telovadbe;

praktična preskušnja: prva pomoč; borenje; igre in narodne vaje.

Razen tega morajo kandidatje predložiti še izpričevalo o plavalnem tečaju, ki so ga obiskovali z ugodnim uspehom, ali se podvreči praktični preskušnji, ki nadomešča to izpričevalo.

Ob pripustitvi k tej dopolnilni preskušnji je položiti 30 K preskusne takse, ki jo je vselej vnovič plačati, kadar se ponavlja preskušnja.

4. Izpričevalo o uspešno opravljeni dopolnilni preskušnji, ki se izda po členu XI tega ukaza, daje kandidatu pravico po členu IX, 1, zadnji odstavek, preskusnega predpisa z dne 15. junija 1911. l. (drž. zak. št. 117) prositi za pripustitev k preskušnji za učiteljstvo iz znanstvene glavne stroke pri preskuševalni komisiji za učiteljstvo na srednjih šolah, ako je izpolnil vse druge pogoje za to pripustitev.

5. Do začetka učnega leta 1914/15 se lahko kandidatje, ki so naredili preskušnjo iz telovadbe po preskusnem predpisu z dne 10. septembra 1870. l. (drž. zak. št. 116), tudi takoj pripusté k preskušnji za učiteljstvo iz telovadbe v zvezi z znanstveno glavno stroko, ako so izpolnjeni vsi drugi pogoji. Ti kandidatje pa morajo po svoji aprobaciji iz znanstvene stroke delati še s točko 3 tega člena predpisano dopolnilno preskušnjo, da dosežejo popolno učno usposobljenost za izbrano skupino strok.

B.

Začasni predpisi

o posebni preskušnji usposobljenosti učiteljev za borenje, učiteljev za plavanje in voditeljev iger na srednjih šolah in učiteljskih.

1. Preskuševalne komisije za učiteljstvo telovadbe na srednjih šolah in učiteljskih imajo pravico vršiti tudi posebne preskušnje usposobljenosti iz borenja, iz plavanja in o polju mladinskih iger in narodnih (lahkoatletičkih) vaj in o tem izdajati izpričevala.

2. Kandidatje, ki nameravajo delati eno teh preskušenj, morajo pri ravnateljstvu preskuševalne komisije za učiteljstvo telovadbe, naznanivši učni jezik, v katerem želé poučevati, prositi za pripustitev. Prvošnji je priložiti:

a) kratek opis življenja in uradno zdravniško izpričevalo v zmislu člena III, 2, a in c preskusnega predpisa za učiteljstvo telovadbe na srednjih šolah in učiteljskih;

b) knjigo zglasilnico (polo zglasilnico) vseučilišča ali tehniške visoke šole, iz katere je razvidno, da je kandidat najmanj v četrtem semestru svojih visokošolskih studij in je že poslušal za znanstvene učiteljske kandidate predpisana predavanja o filozofiji in pedagogiki ter o šolski higijeni;

c) potrdilo, da je kandidat poslušal predavanja o prvi pomoči na tečaju za izobraževanje telovadnih učiteljev;

d) potrdilo, da se je kandidat najmanj dve tečajni leti udeleževal borilnih vaj, oziroma iger in narodnih (lahkoatletičkih) vaj v tečaju za

izobraževanje telovadnih učiteljev, oziroma da je obiskoval plavalni tečaj, ki ga je priredil tečaj za izobraževanje telovadnih učiteljev.

Kandidatje, ki so že aprobirani za učiteljstvo znanstvene strokovne skupine na srednjih šolah ali po preskusnem predpisu z dne 10. septembra 1870. l., (drž. zak. št. 116) za telovadbo, se lahko oprosté v točkah *a* do *d* zahtevanih pripustilnih pogojev, ako dokažejo, da so že dve leti z uspehom poučevali na srednji šoli borenje, oziroma vodili mladinske igre ali plavalne vaje. Isto velja gledé borenja in plavanja takih kandidatov teh kategorij, ki dokažejo, da so se najmanj dve leti zasebno učili borenja, oziroma zasebno vežbali v plavanju.

3. Preskušnja se deli v ustno preskušnjo iz dietetike in higijene telesnih vaj in iz prve pomoči ter v praktično preskušnjo iz borenja, oziroma iz plavanja ali o polju mladinskih iger in narodnih (lahkoatletičkih) vaj ter iz prve pomoči.

Pri ustni preskušnji iz dietetike in higijene telesnih vaj bo moral kandidat dokazati, da pozna pomen telesnih vaj za gojenje telesa sploh in za razvijanje mladine v različnih življenskih starostih posebej, nadalje tudi da pozna namenu primerno hranjenje in obleko pri igri in sportnem obratovanju.

Pri praktični preskušnji za voditelja iger mora kandidat razložiti več iger, najmanj tri različne igre, jih organizirati in voditi in vrhutega dokazati svojo gibčnost v treh različnih narodnih (lahkoatletičkih) vajah. Igre in vaje določi preskuševalna komisija.

Pri praktični preskušnji iz plavanja mora kandidat dokazati, da natančno pozna metode plavalnega pouka, svojo lastno spretnost in vztrajnost v plavanju na prsih in na hrbtu (šolsko plavanje) in da zadostno pozna ostale vrste plavanja. Prav tako mora pokazati, da zanesljivo obvladuje navadnejše skoke v vodo (skoke z nogami in z glavo naprej) ter za reševanje potaplajočih se potrebne spretnosti in ročnosti.

Gledé preskušnje iz prve pomoči in iz praktičnega borenja je staviti enake zahteve, kakor kandidatom za učiteljstvo telovadbe na srednjih šolah in učiteljskih.

4. Vsak kandidat mora delati najprej ustno preskušnjo in šele, ako se je pri njej spoznalo, da je njegovo znanje zadostno, praktično preskušnjo.

Tako pri ustni kakor tudi pri praktični preskušnji bodi razen ravnatelja preskuševalne komisije ali njegovega namestnika in vsakočasnega strokovnega izpraševalca navzoč še en ud preskuševalne komisije. Po končani ustni, oziroma praktični preskušnji odloči preskuševalna komisija, sestojéča iz udov preskuševalne komisije za učiteljstvo telovadbe na srednjih šolah in učiteljskih, udeleženih na preskušnji, pod predsedstvom ravnatelja ali njegovega namestnika po načelih, postavljenih v členu VIII, 3, preskusnega predpisa za učiteljstvo telovadbe, ali je kandidat naredil ustno, oziroma praktično preskušnjo in v poslednjem primeru, ali je naredil celo preskušnjo ali ne.

V primeru reprobacije odloči preskuševalna komisija hkratu, kdaj sme kandidat ponavljati preskušnjo in na katere predmete (praktično ali tudi ustno) bo omejena preskušnja.

5. Preskusnu taksa znaša 25 K in plačati jo je treba vnovič vselej, kadar se ponavlja preskušnja.

Gledé pisanja zapisnika in uspehov iz posameznih delnih predmetov preskušnje ter gledé izpričevala in razdeljevanja taks med ude preskuševalne komisije se zmislu primerno uporabljajo določila preskusnega predpisa za učiteljstvo telovadbe na srednjih šolah in učiteljskih.

V izpričevalu je na koncu izreči, da je kandidat usposobljen poučevati borenje ali plavanje na srednjih šolah in učiteljskih, oziroma voditi mladinske igre in narodne (lahkoatletičke) vaje na teh zavodih.

6. Izpričevalo daje kandidatu pravico, da se porablja za borilnega učitelja, oziroma za plavalnega učitelja ali za voditelja iger na srednji šoli ali na učiteljsku.

7. Ta predpis dobi takoj moč.

8. K preskušnji o polju mladinskih iger in narodnih vaj ter k preskušnji iz plavanja se lahko pripuščajo tudi ženske, ako so izpolnjeni v točki 2 tega predpisa postavljeni pogoji.

Hussarek s. r.

232.**Razglas ministrstva za železnice
z dne 5. novembra 1913. l.,**

da se izpreminjajo nekatera dopustilna določila za lokalno železnico z električnim obratom od Badna v Vöslau.

Na podstavi Najvišjega pooblastila se izpreminjajo določila razglasa ministrstva za železnice z dne 19. novembra 1898. l. (drž. zak. št. 209) o prenosu Najvišje dopustilnice za lokalno železnico z električnim obratom od Badna v Vöslau delniški družbi dunajskih lokalnih železnic in o izpremembi nekaterih dopustilnih določil za to lokalno železnico, takole:

Na mesto določil pod točko 1 tega razglasa, ki se s tem razveljavljajo, stopijo z veljavnostjo od 1. dne oktobra 1913. l. nastopni zaukazi:

„Dopolnjúje določila §§ 1 in 3 Najvišje dopustilnice z dne 29. julija 1892. l. (drž. zak. št. 159) se določa, da tvori kakor pomožna proga obstoječe lokalne železnice zgrajena takozvana proga po Ringu v Badnu, ki teče od trga pred Badenskim južnim kolodvorom po Wilhelmstraße, Franzenstraße in Alleegasse do levjega mostu, celokupno sestavino podjetja, in da je vse proge lokalne železnice od Badna v Vöslau vštevši v to lokalno železnico privzeto nekdanjo badensko konjsko železnico ter vštevši prej imenovano progo po Ringu, dokler traja dopustilo, obratovati nepretrgoma celo leto.

Forster s. r.